

Sygn. akt I ACa 1012/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Bess (spr.)
Sędziowie:	SSA Zbigniew Ducki SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy ze skargi o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa M. M. (1)

przeciwko P. P. (1)

o zapłatę

zakończony wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2014 r. sygn.. akt I C 1013/13 zmienionym częściowo wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 grudnia 2014 r. sygn. akt I ACa 1346/14

uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2014 r. sygn.. akt I C 1013/13 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 grudnia 2014 r. sygn. akt I ACa 1346/14, znosi postępowanie w całości i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

SSA Zbigniew Ducki SSA Jerzy Bess SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt I ACa 1012/15

UZASADNIENIE

P. P. (1) pismem z dnia 29.06.2015 r. zaskarżył:

1. w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 grudnia 2014 roku zapadły w sprawie z powództwa M. M. (1) przeciwko P. P. (2) o zapłatę o sygn. akt: I ACa 1346/14

2. oraz w całości wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 kwietnia 2014 roku zapadły w sprawie z powództwa M. M. (1) przeciwko P. P. (2) o zapłatę o sygn. akt: I C 1013/13,

i wniósł o:

1. wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 16 grudnia 2014 roku o sygn. akt: I ACa 1346/14,

2. rozpoznanie sprawy na nowo w granicach podstawy wznowienia i w konsekwencji

3. uchylenie w całości zaskarżonych orzeczeń, tj. wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 16 grudnia 2014 roku o sygn. akt: I ACa 1346/14 oraz wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 1 kwietnia 2014 roku o sygn. akt: I C 1013/13 i zniesienie dotkniętego nieważnością postępowania przed tymi Sądami,

4. zasądzenie od strony niniejszego postępowania, tj. M. M. (1) na rzecz skarżącego P. P. (1) kosztów niniejszego postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Jako podstawę wznowienia postępowania podał wskazaną w art. 401 pkt. 2 k.p.c. nieważność przedmiotowego postępowania, które toczyło się zarówno przed Sądem I, jak i II instancji, spowodowaną pozbawieniem skarżącego obrony jego praw w toku postępowania przed Sądami obu tych instancji wskutek naruszenia przez te Sądy wskazanych poniżej przepisów prawa.

Zarzucił, że zarówno Sąd I, jak i II instancji naruszyły:

1. art. 139 § 1 k.p.c. - poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że wysyłana do skarżącego w toku postępowania w I i II instancji korespondencja sądowa została mu prawidłowo doręczona, mimo że skarżący nie odebrał tej korespondencji, gdyż nie mieszkał on w toku przedmiotowego postępowania (zarówno w toku postępowania przed Sądem I, jak i II instancji) pod adresem, na który wysłana była przedmiotowa korespondencja, a w konsekwencji

2. art. 133 § 1 k.p.c. w zw. z art. 135 § 1 k.p.c. - poprzez ich niezastosowanie, tj. brak doręczenia korespondencji sądowej osobiście skarżącemu w jego miejscu zamieszkania, miejscu pracy ani w miejscu, gdzie można było go zastać

3. art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. - poprzez jego niezastosowanie, tj. brak wezwania M. M. (1) (powoda) przez Sąd do wskazania prawidłowego adresu zamieszkania skarżącego celem doręczenia mu korespondencji sądowej kierowanej do niego w przedmiotowym postępowaniu (zarówno w toku postępowania przed Sądem I, jak i II instancji) oraz brak zawieszenia przedmiotowego postępowania przez Sąd, pomimo zaistnienia przesłanek do zawieszenia przedmiotowego postępowania,

a w konsekwencji Sąd I instancji bezprawnie wydał zaskarżony wyrok zaoczny, a Sąd II instancji ponadto naruszył art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, tj. niewzięcie pod uwagę przez Sąd II instancji nieważności postępowania spowodowanego pozbawieniem skarżącego możliwości obrony jego prawa w procesie przed Sądem I instancji i w konsekwencji nie stwierdzenie nieważności postępowania przed Sądem I instancji, nieuchylenie wyroku zaocznego Sądu I instancji, niezniesienie postępowania pierwszo instancyjnego w całości i nieprzekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powód M. M. (2) wniósł o nieuwzględnienie skargi o wznowienie poprzez jej odrzucenie, ewentualnie oddalenie, zarzucając, że przed wniesieniem sprawy do sygn. akt I C 1013/13 kierowała korespondencję do pełnomocnika pozwanego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Instytucję skargi o wznowienie postępowania regulują m.in. następujące przepisy:

- art. 399 § 1 k.p.c. W wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

- art. 401 pkt 2 k.p.c. Można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa strona była pozbawiona możliwości działania.

- art. 407 § 1 k.p.c. Skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

- art. 412 § 1. Sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie zakreśla podstawa wznowienia.; § 2. Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W realiach niniejszej sprawy należy wskazać, że przed Sądem Okręgowym w Krakowie toczyła się postępowanie z powództwa M. M. (1) przeciwko P. P. (1) o zapłatę kwoty 657.396,70 zł wraz ze wskazanymi w pozwie odsetkami i kosztami procesu. W wydanym w dniu 1 kwietnia 2014 roku wyrokiem zaocznym Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił przedmiotowe powództwo. Od wyroku tego M. M. (1) wniósł apelację, po rozpoznaniu której Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 roku zmienił w/w wyrok Sądu I instancji, w ten sposób że m.in. zasądził od skarżącego na rzecz M. M. (1) kwotę 383.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21 września 2011 roku do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części oraz zasądził od skarżącego na rzecz M. M. (1) wskazane w tym wyroku koszty procesu.

Wszystkie przesyłki dla pozwanego były kierowane pod adres wskazany w pozwie, to jest (...)-(...) K. ul. (...). Wszystkie też były podwójnie awizowane. Na jednej z nich (k. 52 akt I C 1013/13), której przedmiotem było doręczenie odpisu wyroku zaocznego z pouczeniem o sprzeczności doręczyciel zamieścił adnotację: „przybywa poza Polską !!”. Na k. 76 akt I ACa 1346/14 znajduje się informacja Urzędu Miasta K. poświadczająca o zameldowaniu na pobyt stały pozwanego pod adresem (...)-(...) K. ul. (...).

Faktycznie jednak skarżący nie otrzymał żadnej z kierowanej do niego korespondencji sądowej w tym postępowaniu. Nie otrzymał on odpisu pozwu, nie został powiadomiony o terminach rozpraw, które odbyły się przed Sądem I instancji, nie miał wiedzy o zapadłym przeciwko niemu wyroku zaocznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie, nie otrzymał odpisu tego wyroku, jak również nie otrzymał odpisu złożonej przez powoda apelacji, nie został poinformowany o terminie rozprawy apelacyjnej, a konsekwencji nie wiedział o zapadłym przeciwko niemu zaskarżonym niniejszą skargą wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Tym samym pozwany pozbawiony został całkowicie możliwości obrony jego praw w przedmiotowym postępowaniu. Nie miał on możliwości złożenia odpowiedzi na pozew, nie mógł uczestniczyć w żadnej z rozpraw, które odbyły się przed Sądem I instancji, nie miał możliwości ustosunkowania się do złożonej przez powoda apelacji ani wzięcia udziału w rozprawie apelacyjnej. Skarżący mieszka na stałe w Stanach Zjednoczonych Ameryki (...) w toku przedmiotowego postępowania (w latach 2013-2014) również mieszkał w Stanach Zjednoczonych Ameryki (...), a więc w toku postępowania, którego wznowienia dotyczy niniejsza skarga, skarżący, będący pozwanym w tym postępowaniu, nie mieszkał w Polsce pod adresem, na który kierowana była do niego korespondencja sądowa w tej sprawie.

Dowody załączone do skargi:

- pismo pracodawcy skarżącego z dnia 11 czerwca 2015 roku wraz z jego tłumaczeniem przysięgłym na język polski,
- karta stałego pobytu skarżącego wraz z jej tłumaczeniem przysięgłym na język polski, prawo jazdy skarżącego wraz z jego tłumaczeniem przysięgłym na język polski,

Skarżący o przedmiotowym postępowaniu egzekucyjnym dowiedział się w dniu 1 czerwca 2015 roku, kiedy to Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...)wK.pan J. Z. dokonywał w toku prowadzonej przeciwko skarżącemu egzekucji na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 16 grudnia 2014 roku wydanego w sprawie o sygn. akt: I ACa 1346/14, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, czynności

egzekucyjnych w lokalach będących własnością skarżącego. Skarżący został o tej egzekucji powiadomiony przez K. F. - zarządcę nieruchomości będącej własnością skarżącego.

W związku z faktem, że skarżący dowiedział się o przedmiotowej egzekucji w dniu 1 czerwca 2015 roku, składając niniejszą skargę, skarżący zachował termin do jej złożenia.

Przechodząc do oceny zasadności skargi na wstępie należy stwierdzić, że skarga została wniesiona w ustawowym terminie na podstawie, która umożliwia nadanie jej dalszego biegu, a więc brak podstaw do jej odrzucenia.

Przechodząc do merytorycznego rozpoznania skargi należy pamiętać, że podstawowym warunkiem skuteczności zastępczego doręczenia jest, aby adresat mieszkał, że adresat nie mieszkał istotnie pod wskazanym adresem lub wyprowadził się, nie sankcjonuje wadliwego doręczenia, zwłaszcza, że doręczyciel może nie wiedzieć, kto mieszka pod wskazanym adresem (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 września 2009 r., I ACz 1299/12, LEX nr 1216308). Stosownie bowiem do art. 139 § 1 k.p.c. w razie niemożności doręczenia pisma bezpośrednio adresatowi lub w sposób określony w art. 138 k.p.c., pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy, a zawiadomienie o tym należy umieścić na drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej. Jednak podstawowym warunkiem skuteczności takiego zastępczego doręczenia jest, aby adresat mieszkał istotnie pod wskazanym adresem. Brak adnotacji operatora pocztowego, że adresat nie mieszka pod wskazanym adresem lub wyprowadził się nie sankcjonuje wadliwego doręczenia, zwłaszcza, że doręczyciel może nie wiedzieć, kto mieszka pod wskazanym adresem.

W realiach niniejszej sprawy pozwany wykazał, że faktycznie w czasie toczącej się sprawy z powództwa M. M. (1) przeciwko P. P. (2) o zapłatę o sygn. I C 1013/13, akt: I ACa 1346/14 nie mieszkał pod wskazanym adresem. Tak więc wykazał, że był pozbawiony możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. Tym samym pozwany wykazał, że postępowanie to od samego początku było dotknięte nieważnością.

Dlatego też Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na mocy art. 412 § 1 i 2 k.p.c., art. 386 § 2 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c.

SSA Zbigniew Ducki SSA Jerzy Bess SSA Grzegorz Krężolek